

On-line КАТАЛОГ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

МУНІЦИПАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА
РЕФОРМА В УКРАЇНІ

Доступ до донорських та інвестиційних ресурсів в сфері енергозбереження та енергоефективності і охорони навколишнього природного середовища, представлених в Україні

Окрім державного регулювання та встановлення відповідних тарифів, програми фінансової підтримки формують важливу складову суспільних зусиль, спрямованих на підвищення енергоефективності.

На сьогоднішній день в Україні налічується досить великий перелік донорських та інвестиційних ресурсів в сфері енергозбереження, енергоефективності та охорони навколишнього природного середовища.

Команда Асоціації «Енергоефективні міста України» в рамках проекту **«Практична модель розбудови спроможності органів місцевого самоврядування ефективно управляти енергією»** підготувала для Вас **он-лайн каталог донорських та інвестиційних ресурсів**. Реалізація проекту стала можливою завдяки підтримці американського народу. Фінансування здійснюється через компанію “International Resources Group” (IRG) за підтримки USAID.

Метою даної роботи є сприяння у залученні фінансування в енергоефективні та енергозберігаючі проекти.

Сподіваємося, що кожен з Вас знайде свій ресурс і реалізує свій проект, цим самим внісши свою лепту у реалізацію практичної моделі сталого енергетичного розвитку громад.

Цей он-лайн каталог був підготовлений завдяки підтримці, наданій Агентством США з міжнародного розвитку (USAID).

Думки авторів, викладені у цій публікації, можуть не співпадати з позицією Агентства США з міжнародного розвитку чи Уряду Сполучених Штатів Америки.

Матеріал зібрано та опрацьовано керівником проектів та програм, експертом із захисту довкілля Асоціації «Енергоефективні міста України» Оленою Вітрак. Львів, серпень, 2015 року

Міжнародні організації

Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР)

Програми ЄБРР:

USELF Програма сприяння реалізації проектів з використання відновлюваних джерел енергії в Україні для приватних компаній.

UKEEP Українська програма підвищення енергоефективності— це кредитна лінія для українських приватних компаній у різних секторах економіки, що мають на меті інвестувати у проекти з енергоефективності та відновлювальної енергетики.

Кредити надаються через місцеві банки-партнери.

Програма кредитування через АТ «Укресімбанк». Довгострокове кредитування сегменту малого та середнього бізнесу з метою реалізації інвестиційних проектів сталої енергетики (проекти промислової енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії) Фінансування є доступним для приватних українських підприємств.

Європейський інвестиційний банк (ЄІБ).

ЄІБ надає кредити країнам-членам ЄС та іншим 140 країнам світу — так званим країнам-партнерам, а також приватним компаніям. ЄІБ відповідає за інфраструктурні проекти в ЄС — транспорт, енергетику, промисловість— а тепер він поширює свої інтереси на сферу енергетичної безпеки і стимулювання розвитку приватного сектору.

Глобальний екологічний фонд (GEF).

Об'єднує зусилля урядів 182 держав-членів у партнерстві з міжнародними організаціями і приватним сектором для вирішення глобальних екологічних проблем. ГЕФ у даний час виділяє найбільші кошти на фінансування проектів з глобального покращення стану

навколишнього середовища. Партнерство ГЕФ складається з 10 установ, у тому числі, Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР), Програми розвитку ООН (ПРООН), Програми Організації Об'єднаних Націй з навколишнього середовища (ЮНЕП), Організації Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО), Африканського банку розвитку (АфБР) та Світового банку. ГЕФ надає гранти для різних типів проектів, починаючи від кількох тисяч до кількох мільйонів доларів.

[Північна екологічна фінансова корпорація \(NEFCO\).](#)

Північна екологічна фінансова корпорація (НЕФКО) – це міжнародна фінансова установа, заснована у 1990 році п'ятьма країнами Північної Європи: Данією, Фінляндією, Ісландією, Норвегією і Швецією. На сьогоднішній день корпорація НЕФКО профінансувала широке коло екологічних проектів в країнах Центральної та Східної Європи, включаючи Україну, зосереджуючись на проектах, що забезпечують економічно-ефективне покращення стану навколишнього середовища у регіоні. Корпорація НЕФКО фінансує проекти через цілий ряд різних фондів для різних цілей. Через Північний фонд екологічного розвитку (NMF) вона також пропонує Кредити для заходів з енергозбереження (ESC) та Кредити на організацію більш чистого виробництва (CPC).

Програми NEFCO:

[Енергозбереження](#)

[Чисте виробництво](#)

[ЕКО-Ефективність \(ДЕМО Україна\).](#) Фінансова програма, створена НЕФКО та Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, за підтримки Швеції та [E5P](#).

[Інвестиційний фонд.](#) Інвестиційний фонд НЕФКО надає позики і кошти для участі в акціонерному капіталі, а також гарантії при реалізації економічно рентабельних екологічних проектів. Проекти повинні також мати значний природоохоронний ефект.

[Міжнародний банк реконструкції та розвитку \(МБРР\).](#)

Одна з п'яти інституцій [Групи Світового банку](#). Україна - учасник з 1992 р.

[Міжнародна фінансова корпорація \(IFC\)](#) є однією з організацій Групи Світового банку і найбільшим установою в області глобального розвитку, яка працює виключно з приватним сектором країн, що розвиваються.

Проекти та програми міжнародної технічної допомоги, гранти.

[Представництво Європейського Союзу.](#)

ЄС є найбільшим донором в світі, 20% допомоги ЄС іде на вирішення проблем зі зміни клімату.

Проекти ЄС:

[Проект Clima East.](#) Проект спрямований на надання допомоги країнам Східного партнерства у питаннях зменшення впливу на зміну клімату та адаптації до нього. Проект фінансується Європейським Союзом.

[Горизонт 2020.](#) Програма рамкової угоди ЄС з досліджень та інноваційного розвитку відкрита до участі країн, що розвиваються, розрахована на 7 років (2014 - 2020 роки) та орієнтована на підтримку дослідницької та інноваційної діяльності в усіх сферах суспільного життя - від фундаментальних наук до впровадження інновацій в реальний сектор економіки.

Серед пріоритетів програми «Горизонт 2020» є покращення інвестиційного клімату в енергоефективності

["Програма підтримки громадянського суспільства в Україні – 2015".](#)

Загальна мета цього конкурсу полягає в зростанні ролі громадянського суспільства у сприянні демократичним реформам та комплексному соціально-економічному розвитку в Україні. Серед цілей Компоненту 1 є охорона довкілля та енергетика.

[ЕСКОМ](#) - менторська програма та фінансова підтримка для громадських організацій.

Це трирічний проект, що фінансується Європейським Союзом як «Європейський інструмент сусідства та партнерства». Проект ЕСКОМ (Енергоефективність: Створення коаліцій на місцях) реалізує міжнародна громадська організація «Жінки в Європі за спільне майбутнє»

(WECF) разом із партнерами: Екоклуб (Україна), Гутта-клуб (Молдова), Ацхальцикхе (Грузія). Проект спрямований на створення секторного регіонального партнерства між громадськими організаціями чотирьох країн: України, Молдови, Грузії та Вірменії, а також підвищення потенціалу ГО у сфері енергоефективності.

Центральноевропейська ініціатива (ЦЄІ)

Центральноевропейська ініціатива (ЦЄІ) є регіональним угрупованням країн Центральної та Східної Європи, діяльність якої має на меті налагодження багатостороннього співробітництва у політичній, соціально-економічній, науковій та культурній сферах та сприяння на цій основі зміцненню стабільності і безпеки в регіоні.

Україна почала розвивати контакти з ЦЄІ у 1992 р. шляхом участі в діяльності кількох робочих груп Ініціативи. У березні 1994 р. наша держава отримала статус члена Асоційованої Ради ЦЄІ, а 31 травня 1996 р. набула статус повноправного члена. Щороку ЦЄІ оголошує конкурс на подання заявок для участі країн-учасниць Ініціативи у проектах регіональної співпраці, які спів фінансуються Фондом співробітництва ЦЄІ.

Програми ЦЄІ:

Програма обміну ноу-хау (KEP) Програма обмінів ноу-хау (KEP) є інструментом надання співфінансування проектам і програмам, спрямованим на передачу ноу-хау та кращих практик від країн-членів ЄС країнам Центральної та Східної Європи, що не є членами ЄС. Програма надає фінансування в через конкурси пропозицій. Серед пріоритетів: захист навколишнього середовища, енергетична ефективність.

Розвиток ЕСКО в бюджетному секторі. впровадження енергосервісних послуг через механізм ЕСКО як інструмент здійснення цілеспрямованої політики держави у сфері енергозбереження.

Програма підтримки модернізації житлового фонду. Комплексна тепла модернізація дозволяє підвищити енергоефективність будинку в середньому на 60% та забезпечити мешканців тими умовами проживання, які відповідають чинним нормам.

Північний інвестиційний банк (NIB).

Згідно з Рамковою угодою Україна може залучати фінансові ресурси ПІБ для реалізації інвестиційних проектів у сферах інфраструктури, енергетики та охорони навколишнього середовища. При цьому особливу увагу банк приділяє фінансуванню екологічних проектів у районах річок Балтійського й Чорного морів, які становлять інтерес як для його членів, так і для України.

Глобальний фонд кліматичного партнерства (GCPF).

Глобальний фонд кліматичного партнерства (GCPF) – це інвестиційний фонд з головним офісом у Люксембурзі, який забезпечує фінансування проектів зі сталого енергетичного розвитку на ринках, що формуються і розвиваються. Він може надавати комерційне фінансування місцевим фінансовим установам або здійснювати спільне інвестування безпосередньо в проекти з підвищення енергоефективності або використання поновлюваних джерел енергії в державному та приватному секторах.

Фонд «Голландські міжнародні гарантії для житлового фонду» (DIGH).

DIGH є голландською організацією, яка надає можливість людям з низькими доходами придбавати житло згідно з їхніми статками в країнах, що розвиваються, та в країнах з перехідною економікою, таких як Україна. В Україні фонд «Голландські міжнародні гарантії для житлового фонду» також фінансує будівництво енергоефективних будівель та модернізацію звичайних споруд для їх перетворення в енергоефективні будівлі.

Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

Агентство США з міжнародного розвитку (AMP США) є незалежною організацією, яка надає економічну, гуманітарну підтримку та сприяння в розвитку по всьому світі в рамках цілей зовнішньої політики Сполучених Штатів. Бенефіціарами є місцеві органи влади та неурядові організації. Технології: енергоефективні технології, технології зі скорочення викидів CO₂, технології в рамках муніципального опалення.

Проекти USAID:

Муніципальна енергетична реформа в Україні (MERP)

Метою проекту є зменшення та пом'якшення впливу викидів парникових газів в Україні, які є наслідком неналежного використання джерел енергії і, таким чином, забезпечити кращу енергетичну безпеку країни та економічне зростання. В рамках проекту підтримується удосконалення нормативно-правового середовища на забезпечення низьковуглецевого розвитку; підтримуються інвестиції у низьковуглецеві технології та засоби виробництва; проводяться навчання з метою підвищення спроможностей та поінформованості; підтримується спроможність Уряду України в реалізації стратегій низьковуглецевого розвитку.

Світовий банк

Світовий банк, заснований в 1944 році, є однією з найбільших у світі організацій, що надають допомогу з метою розвитку. Банк розробляє стратегії допомоги для кожної зі своїх країн-клієнтів у співробітництві з державними органами, неурядовими організаціями й приватним сектором. Представництва Банку в різних країнах світу займаються реалізацією його програм, підтримують зв'язок з урядом і цивільним суспільством і сприяють більше глибокому розумінню проблем розвитку. Серед ключових напрямків діяльності фінансової інституції: забезпечення сталого розвитку навколишнього середовища.

Проект підвищення енергоефективності у секторі централізованого теплопостачання

Проект спрямований на поліпшення енергоефективності 10 теплоенергетичних компаній у всій країні з метою заощадження енергії, зменшення викидів вуглекислого газу та поліпшення послуг з теплопостачання для понад 3 млн. споживачів.

Східноєвропейське Партнерство у сфері енергоефективності та екології (E5P)

E5P – це багатосторонній донорський фонд під керівництвом ЄБРР, який було створено з ініціативи уряду Швеції під час головування цієї країни у Європейському Союзі у 2009 році E5P почав свою діяльність в 2011 році (угода про створення E5P була ратифікована українським парламентом у липні 2011 року). Фонд покликаний сприяти інвестиціям в енергоефективність в Україні та інших та інших енергоємних таких країнах, як Вірменія, Азербайджан і Молдова. В даний час донорами E5P виступають Європейська комісія Данія, Естонія, Фінляндія, Ісландія, Латвія, Литва, Норвегія, Польща, Швеція, США та Україна. Сектори, які підлягають фінансуванню: енергоефективне централізоване теплопостачання в Україні, інші проекти з енергоефективності в Україні, екологічні проекти в Україні, а також, додаткові проекти в інших країнах Східної Європи. В доповнення до просування енергоефективності в проектах теплопостачання, фінансування також буде підтримувати інші інвестиції, спрямовані на створення суттєвих заощаджень енергії. Природоохоронні проекти, наприклад, які стосуються стічних вод або поновлюваних джерел енергії, також потрапляють під грантове фінансування.

Німецький державний банк розвитку KfW.

Банк KfW є провідним німецьким банком розвитку і невід'ємною частиною Банківської групи KfW. Нашим головним клієнтом є Міністерства Німеччини, однак Європейська комісія та уряди інших країн також доручають нам реалізовувати їхні програми й проекти в галузі розвитку й співробітництва. Банк KfW Entwicklungsbank здійснює активну діяльність в Україні з 1992 року в рамках програми ТРАНСФОРМ (TRANSFORM). З 2003 року Банк KfW Entwicklungsbank реалізує проекти фінансового співробітництва (FC) у фінансовому та енергетичному секторах, а також у соціальній та громадській інфраструктурі. До кінця 2010 року Федеральне міністерство з економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) спрямувало понад 120 мільйонів євро на реалізацію цих інвестиційних проектів. Банк KfW Entwicklungsbank також здійснює діяльність від імені Федерального міністерства охорони навколишнього середовища (BMU) в області енергоефективності та охорони навколишнього середовища.

Банк фінансує інвестиції у сфері передачі електроенергії регіонального значення, а також інвестиції в об'єкти житлово-комунального господарства в Україні.

Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН).

ПРООН є глобальною установою Організації Об'єднаних Націй у галузі розвитку, яка підтримує стратегічні ініціативи з розбудови спроможності, спрямовані на сталий людський розвиток та зростання, користь від якого отримують усі. Основна мета ПРООН – підтримати Україну на шляху сталого людського розвитку, спрямованого на досягнення заможної, демократичної та сильної держави. ПРООН підтримує Україну в зміцненні її потенціалу у вирішенні цих викликів на глобальному, національному та місцевому рівні, поширенні найкращих природоохоронних практик, наданні інноваційних пропозицій щодо державної енергоощадної політики і об'єднання партнерів в реалізації пілотних проектів.

Проекти ПРООН:

[Розвиток та комерціалізація біоенергетичних технологій у муніципальному секторі в Україні](#)

[Трансформація ринку в напрямку енергоефективного освітлення](#)

Місцевий розвиток, орієнтований на громаду

[Агентство ООН з питань промислового розвитку \(ЮНІДО\)](#)

Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО) створена у 1966 році згідно з резолюцією 2152 (XXI) ГА ООН як автономна організація в рамках ООН. Тематичними пріоритетами Організації є: скорочення бідності шляхом продуктивної діяльності; розвиток торговельних можливостей; енергетика та довкілля.

Проекти ЮНІДО:

[Підвищення енергоефективності та стимулювання використання відновлюваної енергії в агро-харчових та інших малих та середніх підприємствах \(МСП\) України .](#)

Розвиток ринкових умов для підвищення енергоефективності та розширення використання технологій відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) для заміни палива в енергоємних виробничих малих і середніх підприємствах (МСП) в Україні, як основа для підвищення їх конкурентоспроможності при забезпеченні комплексного підходу до зниження викидів вуглекислого газу та покращення стану довкілля.

[Екологізація економіки в країнах Східного партнерства.](#)

Перехід країн Східного партнерства (СП) на «зелену» модель розвитку та ведення бізнесу шляхом розмежування економічного зростання та деградації навколишнього середовища і виснаження ресурсів.

[Канадське Агентство міжнародного розвитку \(CIDA\).](#)

Метою діяльності CIDA є сприяння країнам, що розвиваються у їх прагненні досягти сталого економічного та соціального розвитку у відповідності до їхніх потреб шляхом проведення спільних заходів, спрямованих на розвиток, надання гуманітарної допомоги і, таким чином, сприяння поширенню соціальної справедливості, міжнародної стабільності та довготривалих відносин на користь світової спільноти, що відповідає політичним та економічним інтересам Канади за кордоном.

Метою програм технічної співпраці Канади із Україною є сприяння успішній інтеграції України до світової ринкової економіки, а також надання допомоги в мирному розвитку демократичної системи врядування на основі верховенства права.

[Шведське агентство міжнародного розвитку \(SIDA\)](#)

Шведське Агентство з питань міжнародної співпраці та розвитку (Sida) є урядовою організацією, яка опікується розвитком співпраці у всьому світі. Sida представлено відділом з питань розвитку співробітництва в посольстві Швеції в Україні.

Гранти надаються на підтримку кредитних та інших проектів в Україні в тому числі на стажування.

[Німецьке товариство міжнародного співробітництва \(GIZ\)](#)

Є федеральною установою, що підтримується і утримується Урядом Німеччини. Глобальною метою GIZ є підтримка людей та спільнот у країнах, що розвивається, в країнах з перехідною економікою, розвинених країнах. сприяння міжнародній співпраці задля сталого розвитку та проведення міжнародної освітньої роботи.

Проекти GIZ:

Створення енергетичних агентств

За дорученням Федерального міністерства довкілля, охорони природи, будівництва та безпеки ядерних реакторів (BMUB), GIZ надає Уряду України консультативну підтримку у створенні на національному рівні належних правових рамок умов, які сприятимуть реалізації заходів з енергоефективності на муніципальному рівні. Окрім цього, GIZ надає підтримку двом регіонам у створенні енергетичних агентств у форматі пілотних проектів. Ці агентства повинні забезпечувати консультативний супровід відповідним муніципалітетам з питань реалізації заходів з енергоефективності та заощадження енергії у їх громадах.

Енергоефективність у громадах

Безпека енергопостачання вкрай важлива для населення України. Підвищення енергоефективності на місцях є необхідною умовою енергетичної безпеки та ощадливого використання енергії. Місцеві та регіональні органи влади найкращим чином підходять для виконання провідної ролі у здійсненні конкретних заходів з підвищення енергоефективності. Для цього вони потребують належної організаційної структури, кваліфікованого персоналу та відповідної системи енергетичного менеджменту.

Мета проекту: посилення здатності громад виконувати роль рушійної сили у впровадженні заходів з підвищення енергоефективності.

Енергоефективна забудова

Мета проекту: підвищення обізнаності в технологіях та методах енергоефективного будівництва

Глобальний фонд кліматичного партнерства (GCPF)

Глобальний фонд кліматичного партнерства (GCPF) – це інвестиційний фонд з головним офісом у Люксембурзі, який забезпечує фінансування проектів зі сталого енергетичного розвитку на ринках, що формуються і розвиваються. Він може надавати комерційне фінансування місцевим фінансовим установам або здійснювати спільне інвестування безпосередньо в проекти з підвищення енергоефективності або використання поновлюваних джерел енергії в державному та приватному секторах.

Фонд Східна Європа

Фонд Східна Європа (ФСЕ) — благодійна неприбуткова українська організація, що розпочала свою роботу у 2008 році.

Місія Фонду—сприяти соціальному та економічному розвитку України, мобілізуючи ресурси, зміцнюючи громади та підтримуючи партнерство громади, влади та бізнесу. Підтримка Фонду здійснюється Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та іншими донорами – урядами, фондами, корпораціями та приватними донорами.

Програма «Екологія та навколишнє середовище» допомагає впроваджувати в українських громадах енергоефективні технології, встановлюючи сучасне обладнання, поширюючи інноваційні рішення та інформуючи про дружні до довкілля практики.

Проекти в рамках програми:

Розумне енергоспоживання для добробуту громад Львівщини

Енергоефективний Зеленодольськ

Енергоефективність: місцеві партнерські ініціативи

Чиста енергія: партнерство для майбутнього Дніпропетровщини

Зелена школа - зелена країна

INOGATE

Міжнародна програма співпраці у сфері енергетики між Європейським Союзом (ЄС), Туреччиною та країнами «нових незалежних державах» (ННЗ), за виключенням країн Балтики та Російської Федерації. Офіційно це «міжнародне співробітництво між Європейським Союзом, прибережними країнами Чорного та Каспійського морів та сусідніми з ними країнами». Вона реалізується через програму ЄС EuropeAid, за підтримки секретаріату, який розташовано в Києві, в Україні та регіонального офісу в Тбілісі, в Грузії.

Поточні проекти INOGATE:

[Підтримка участі міст східної Європи та центральної Азії в Угоді Меріє](#)

[Комплексна програма підтримки енергетичних цілей](#)

[Представництво Фонду Конрада Аденауера](#)

Починаючи з 1994 року, Представництво Фонду Конрада Аденауера супроводжує процес політичних та економічних перетворень в Україні. З цією метою Фонд вже реалізував понад 500 проектів, спрямованих на підтримку демократичного розвитку, побудову громадянського суспільства, ствердження вільних ЗМІ та консолідацію демократичних інститутів. Фонд підтримує демократичні політичні партії України та їхні молодіжні організації.

Фонд надає підтримку в організації круглих столів, конференцій, дискусій та лекцій з метою ґрунтовного обговорення та політичного аналізу суспільно важливих тем у тому числі енергетика та екологія.

[Представництво Фонду імені Гайнріха Бьолля](#)

З квітня 2008 року Представництво Фонду імені Гайнріха Бьолля розпочало свою роботу в Україні, в місті Києві. До пріоритетів роботи Представництва в Україні належать: сприяння демократії та зміцнення громадянського суспільства, політична освіта для громадян, раціональне використання енергії та захист клімату, статева рівність та гендерна демократія, захист прав людини. Свої цілі фонд досягає шляхом проведення публічних дискусій, конференцій, семінарів, круглих столів, тренінгів, дебатів тощо, а також через підтримку громадських ініціатив.

Представництво Фонду імені Гайнріха Бьолля в Україні реалізує на сьогодні наступні програми:

Екологія, клімат та енергетика (сприяння підвищенню енергоефективності, захист клімату, підтримка антиатомного руху, екологічна модернізація суспільства).

[Представництво фонду Фрідріха Еберта.](#)

Фонд заснований у Берліні в 1925 році як виконання політичного заповіту першого демократично обраного Президента [Фрідріха Еберта](#). Соціал-демократ [Фрідріх Еберт](#), — який пройшов шлях від простого ремісника до найвищої державної посади, — базуючись на власному досвіді політичної полеміки та боротьби, став ініціатором заснування політичного фонду з наступними цілями діяльності: сприяння політичній та суспільній освіті громадян з усіх сфер життєдіяльності у дусі демократії та плюралізму, створення можливостей вільного доступу до вищої освіти для обдарованих молодих людей незалежно від матеріальних можливостей батьків шляхом надання їм стипендій, поглиблення процесів міжнародної співпраці та порозуміння.

Представництво Фонду в Україні також зосереджує свою діяльність на проблемі зміни клімату.

[Фонд Чарльза Стюарта Мотта](#)

Фонд Чарльза Стюарта Мотта - це приватний фонд, заснований у 1926 році у Флік, штат Мічиган, у Сполучених Штатах Америки. Серед пріоритетних напрямків: охорона навколишнього природного середовища.

[Посольство США](#)

Програми і гранти посольства:

[Навчання і стажування в США](#)

[Фонду сприяння демократії](#)

[Посольство Німеччини](#)

[Посольство Австрії](#)

[Швейцарське бюро співробітництва в Україні](#)

Швейцарське бюро співробітництва в Україні представляє Швейцарську агенцію розвитку та співробітництва (ШАРС/SDC) і адмініструє ряд невеликих проектів, які в першу чергу призначені для підтримки неурядових організацій. Серед основних напрямків, за якими підтримуються малі проекти - стале використання енерго- та водних ресурсів, екологія.

Міністерство закордонних справ Королівства Норвегії

2 лютого 2015 р. МЗС Королівства Норвегія оголосило про виділення затвердженим країнам-членам ОБСЄ, серед яких і Україна, грантів на реалізацію проектів за напрямками демократичних реформ і економічного розвитку, прав людини і громадянського суспільства, енергетики, клімату та проблем навколишнього середовища, а також освіти, здоров'я і поглиблення знань. Перевага надаватиметься проектам зі вказаних напрямів, які також пропагуватимуть євроінтеграцію, регіональну співпрацю та дотримання країною своїх міжнародних зобов'язань.

Програма Посольства Королівства Нідерландів "МАТРА"

Пріоритети:

- Права людини, меншини, надання інформації/розвиток медіа
- Законодавство та верховенство права; ефективне врядування; громадський порядок; розробка політик; подолання корупції
- Добробут
- Захист довкілля та природи, біорізноманіття

Міжнародний фонд «Відродження»

Місія Міжнародного фонду "Відродження" – фінансово й організаційно сприяти становленню відкритого, демократичного суспільства в Україні шляхом підтримки значущих для його розвитку громадських ініціатив.

Міжнародний фонд "Відродження" розподіляє гранти між організаціями, що працюють на розвиток суспільства. Самостійно чи в партнерстві з іншими організаціями фонд ініціює та втілює проекти, важливі для соціального та політичного розвитку України. Серед іншого він організовує та підтримує громадські обговорення на політичні, соціальні чи міжнародні теми, організовує публікацію інформаційних матеріалів, опитування та громадські кампанії, конференції, семінари та круглі столи, запроваджує програми мікрогрантів для підтримки громадських ініціатив, що слугують інтересам суспільства.

Всеукраїнський конкурс проектів та програм розвитку місцевого самоврядування

Метою Конкурсу є відбір проектів та програм розвитку місцевого самоврядування, які фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, а також інших джерел, не заборонених законодавством, і спрямовані на розв'язання актуальних проблем розвитку місцевого самоврядування, поширення позитивного досвіду, набутого у процесі їх реалізації.

Фундація українсько-польської співпраці ПАУСІ

Місією Фундації ПАУСІ є розвиток спроможності України інтегруватись до європейських та євроатлантичних структур через запровадження європейського та, зокрема, польського досвіду в Україні, а також інтенсивний транскордонний обмін знаннями та досвідом у ключових сферах, що впливають на розвиток людського капіталу та формування громадянського суспільства. Діяльність Фундації також спрямована на залучення України до активної підтримки демократичних процесів в сусідніх державах — Білорусі, Молдові, Росії та інших країнах пострадянського простору. Серед пріоритетів енергоефективність, енергозбереження. Впровадження інноваційного польського досвіду з проведення енергетичних аудитів будівель, застосування тепловізійної зйомки, систем утеплення, модернізації вентиляції, рекуперації та забезпечення протипожежних норм, дати розуміння комплексного підходу і технологічних процесів з утеплення будівель

Програма прикордонного співробітництва Польща – Білорусь - Україна

Пріоритет 2. Покращення якості життя, спрямований на запобігання виникненню екологічних загроз, сприяння раціональному та економічному використанню природних ресурсів, розвиток відновлювальних засобів енергії та енергозбереження, а також підвищення ефективності прикордонної інфраструктури та процедур перетину кордону, покращення безпеки на кордонах.

Пріоритет 2 включає наступні заходи: охорона довкілля на прикордонних територіях.

Захід має на меті захист і покращення якості довкілля. Покращення якості довкілля веде до покращення рівня життя населення, підвищення туристичної та інвестиційної привабливості

території. Досягнення цієї цілі буде забезпечено за допомогою інвестицій в екологічну інфраструктуру, що дасть позитивні результати на регіональному та місцевому рівні, а також завдяки посиленню транскордонного співробітництва у сфері охорони довкілля.

[Програма прикордонного співробітництва Румунія-Молдова-Україна](#)

Спільна операційна програма „Румунія–Україна–Республіка Молдова ” Європейського інструменту сусідства та партнерства створює базис для впровадження транскордонної діяльності в контексті Європейської політики добросусідства з метою попередження виникнення нових ліній розмежування ЄС та його сусідів і надання країнам-партнерам можливості брати участь у різноманітній діяльності Європейського Союзу шляхом розширення співпраці в сферах політики, безпеки, економіки та культури.

[Програма прикордонного співробітництва ЄІСП Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна](#)

Загальною ціллю програми є підтримка заходів за допомогою Європейського Союзу, що спрямовані на інтенсифікацію та поглиблення соціально-економічного співробітництва між регіонами України та регіонами країн-членів, що поділяють спільний кордон.

[Програма територіального співробітництва країн Східного партнерства](#)

Програми територіальної співпраці відкривають для країн Східного партнерства можливість визначити і спільно вирішувати спільні завдання прикордонних територій, забезпечуючи тим самим сталий економічний і соціальний розвиток на місцевому рівні.

Територіальне співробітництво охоплює чотири регіональні програми між прикордонними регіонами: Азербайджану та Грузії, Вірменії та Грузії, Білорусі та України, Молдови та України.

[Програма прикордонного співробітництва Чорноморського басейну](#)

Ця ініціатива передбачає активізацію міжнародного міжрегіонального співробітництва таких країн як Вірменія, Болгарія, Грузія, Україна, Туреччина, Молдова, Греція та Румунія. Головною метою Спільної операційної програми Басейну Чорного моря є стимулювання соціально-економічного розвитку регіонів вказаних країн, вирішення екологічних проблем, посилення контактів між громадами та громадянами цих країн. В рамках програми надаються гранти місцевим органам влади, організаціям громадянського суспільства на реалізацію проектів, що мають транскордонне значення і зорієнтовані на розвиток відносин між різними адміністративними одиницями Чорноморських країн.

Національні фонди, банки та державні програми

[Державне агентство енергоефективності та енергозбереження України](#)

Центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Віце-прем'єр-міністра України - Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства і який реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Держенергоефективності щорічно проводить конкурс з відбору енергоефективних проектів, обсяги фінансування яких затверджуються Державною програмою енергоефективності та розвитку поновлювальних джерел енергії.

[Державний фонд сприяння місцевому самоврядуванню в Україні](#)

Державний фонд сприяння місцевому самоврядуванню в Україні (далі - Фонд) є допоміжним органом при Президентові України.

Проводить конкурси проектів та програм розвитку.

[Фонд регіонального розвитку](#)

Створення Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР) є однією з умов прискорення соціально-економічного розвитку регіонів України, переведення державних інструментів розвитку регіонів на нову основу, відхід від старої практики фінансування виключно будівництва все нових об'єктів, передусім бюджетної сфери, які домінували в переліках фінансування за кошти субвенції на соціально-економічний розвиток регіонів, субвенцій на соціально-економічний розвиток окремих територій, державних цільових програмах. Створення ДФРР дозволяє започаткувати в Україні фінансування проектів регіонального

розвитку на конкурсній основі та відповідно до регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації.

Кошти державного фонду регіонального розвитку спрямовуються на виконання інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку (у тому числі проектів співробітництва та добровільного об'єднання територіальних громад), що мають на меті розвиток регіонів, створення інфраструктури індустріальних та інноваційних парків і відповідають пріоритетам, визначеним у [Державній стратегії регіонального розвитку](#) та відповідних стратегіях розвитку регіонів.

[Ощадбанк](#)

Кредитна програма «Ощадний дім»

[Укрексімбанк](#)

Кредитна програма «Тепле житло» розроблена Укрексімбанком відповідно до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо ефективного використання енергетичних ресурсів та енергозбереження, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2011 №1056](#).

[Банк «Львів»](#)

Кредит на енергозбереження

[ОТП Банк](#)

Споживчий кредит – це простий і доступний на сьогоднішній день спосіб підвищити якість свого життя вже зараз. ОТП Банк надає споживчі кредити на товари довгострокового користування.

[Укргазбанк](#)

Кредитна програма «Тепла оселя» з енергоефективності для ОСББ та ЖБК

Фінансові можливості, висвітлені іншими організаціями в Україні

За цими посиланнями Ви знайдете багато корисної інформації, зібраної іншими організаціями в Україні, які працюють у сфері енергоефективності та енергозбереження:

http://teplydim.com.ua/static/storage/files/files/JilFond%20Ukrainy_630x297mm_Ukr%20Dec%2027.pdf

<http://e5p.eu/wp-content/uploads/2014/12/E5P%20Brochure-Ukrainian.pdf>

http://dfrr.minregion.gov.ua/foto/upload/Funding_Guide_UA.pdf

http://journal.esco.co.ua/cities/2014_6_7/art136.pdf

<http://aea.org.ua/projects/financing-energy-efficiency/>